

*“Ik doe dit niet
voor andere bewoners,
ik doe het
omdat ik het leuk vind.”*

Sally Elmont - De Drecht

TERUGBLIK

OP HET GEWOON BIJZONDER FESTIVAL

13 oktober 2016

Als je wilt weten wat typisch Gewoon Bijzonder is, dan is dit een goed voorbeeld: het Gewoon Bijzonder-festival op 13 oktober 2016. Ter ere van één jaar Gewoon Bijzonder. Een slotbijeenkomst zonder punt, met een komma. Want hoewel Gewoon Bijzonder stopt als eenjarig landelijk initiatief, gaan op alle vier Gewoon Bijzonder-locaties mensen vrolijk en op hun eigen manier door met community building.

13 OKTOBER, 15 UUR KOORNHORST/ AMSTERDAM ZUIDOOST

Een bonte mix aan mensen druppelt binnen, onder de waslijnen met honderden Gewoon Bijzonder-foto's door. De delegaties uit Deventer en de Laan van Berlijn komen binnen. De Drecht-gangmakers met een hele poppenkast, letterlijk. En voor Koornhorst is het natuurlijk een thuiswedstrijd. De stamgasten van de zaal hebben voor de zekerheid alvast hun vaste plaatsen ingenomen.

Jitske Kingma, versgebakken secretaris van de nieuwe bewonerscommissie Koornhorst, heet iedereen welkom. Ook al was zij zelf niet veel betrokken bij de community building-activiteiten in het afgelopen jaar, zij weet dat veel bewoners mee hebben gedaan en de sfeer en de verschillende gemeenschappen in de Koornhorst er baat bij hebben. Bijvoorbeeld om het goed met elkaar te houden, als bewoners onderling en samen met Amstelring en Rochdale.

Tussen de aanwezigen zijn veel bekende maar ook onbekende gezichten; van mensen die nieuwsgierig zijn naar Gewoon Bijzonder in de praktijk. Uit Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Friesland, Utrecht. En de mogelijkmakers van Gewoon Bijzonder, zoals 'onze' fondsen RCOAK en Sluyterman van Loo, het stichtingbestuur 'Moved by ABCD' (Asset Based Community Development), de corporaties, de Vrienden van de Drecht.

Boven in het appartement van mevrouw Collins op de 6de verdieping zijn de ramen beslagen en komt je de lekkere zoet-kruidige geur van gemarineerde kip tegemoet als je bij haar binnenstapt. Ze is druk bezig met de maaltijd voor de 80 festivaldeelnemers. De fondsaanvraag voor een gezamenlijke keuken in de zaal beneden is inmiddels de deur uit ('Een nieuwe keuken voor de KH'). Maar zolang het nog ongewis is of er geld komt, moeten de koks van de Koornhorst zich, ook voor het koken voor grote groepen, in hun eigen appartementen behelpen.

WE GAAN VAN START!

Er valt van alles te zeggen over wat Gewoon Bijzonder tot nu toe heeft betekend en losgemaakt op de vier locaties. Teveel om allemaal op te noemen. Birgit Oelkers van het Doe-team geeft voorbeelden van de doe-kant van Gewoon Bijzonder op de vier locaties in het afgelopen jaar. Voorbeelden die iets van de organisatiekracht van de bewoners laten zien die in het afgelopen jaar blootgelegd, ontstaan en aangewakkerd is.

Toneelgroep Makandra - een campagne voor een nieuwe gezamenlijke keuken - nieuwe kookclubs en gezamenlijke maaltijden - een beweeggroep - een bokskampioen uit de buurt die nu kind aan huis is in het wooncentrum - theesalons en theesalons en theesalons - een lief en leedgroep - een groot zomers buurtfestival en een buurt-kerstfestival in voorbereiding - een 'good morning-beweging' - een nieuwe wandelgroep samen met andere buurtbewoners - een tuingroep - een visclub - een gezamenlijke huiskamer - een nieuwe bewonersactiviteiten-commissie - een Alert-groep - communitybuilding als vast bestanddeel van de organisatiekoers van Rochdale - welkomstcomités - maandelijkse thee- en taartsessies - koffie- en koek-overleggen - verzoeningsgesprekken - Surinaamse les - pannenkoekenfeest - ganggesprekken, een saamhorigheidsquiz - een verschilmakersdag - een burengangdag - liftgesprekken - workshops met woonbegeleiders - community of practice bijeenkomsten met alle gangmakers - bewoners die workshops over community building geven op symposia - een uitstapjesgroep - bewoners die meedoen met sollicitatiegesprekken voor vacatures van woonbegeleiders. Gangmakers die op alle vier locaties zijn opgestaan. De leegstand die wachtlijst werd, die sinds de zomer een wachtlijst is met een stop omdat de wachtlijst te lang werd. enzovoort enzovoort. Allemaal activiteiten en bewegingen die doorgaan, die niet ophouden als Gewoon Bijzonder als landelijk initiatief stopt.

MET ELKAAR IN GESPREK OVER DE BINNENKANT VAN GEWOON BIJZONDER

Een hoop activiteiten en gebeurtenissen, de buitenkant van Gewoon Bijzonder.

Er is ook een binnenkant. Dat wat er achter de schermen gebeurt, wat tijdens Gewoon Bijzonder tussen de regels door aandacht kreeg. Wat door de activiteiten heen en buiten de activiteiten om speelde. Een zestal van deze 'binnenkant-thema's' stond op het festivalprogramma:

- > Het bijzondere lot van de veranderaar
- > Herrie in de keuken! Hoe houden we het goed met elkaar?
- > Alles wat je altijd al wilde weten over Gewoon Bijzonder
- > De waarde van community building door de bril van woningcorporaties
- > Gemeenschapskracht meets eigen kracht
- > Een nieuw evenwicht tussen bewoners en professionals:

HET BIJZONDERE LOT VAN DE VERANDERAAR

Aan deze thematafel is er een boeiende aftrap van twee kanten: Sally Elmont vertelt over de veranderingen in De Drecht, de nieuwe energie, de saamhorigheid. Maar ook dat er duwtjes van buiten nodig waren. En dat ze als bewoners zelf de kar moeten trekken “Het is onze Drecht. Wij willen dit. Dus moeten we dit doen.”

Jeanette Eleonora vertelt het verhaal van de Koornhorst en hoe die gegroeid is van een lege plek naar een plek waar mensen elkaar kennen. Waar ze met elkaar omgaan, soms flinke ruzie hebben. “Maar als mensen even tot zinnen komen, dan beseffen we allemaal dat we hier niet weg willen. Het is onze Koornhorst.”

Hun tips voor trekkers zijn:

- > Roep mensen regelmatig bij elkaar, organiseer een goed gesprek met bewoners onder elkaar.
- > Ga niet stoppen als het tegenzit en tegenvalt, houd vol. “We zijn niet begonnen om ermee te stoppen”, zegt Jeanette.
- > Zoek elkaar tussendoor even op als trekkers. Gewoon langs lopen bij elkaar om de accu weer op te laden. Het is goed om er soms even uit te stappen en te bekijken hoe het krioelt.
- > Blijf elkaar ook persoonlijk opzoeken, ook mensen voor wie het niet makkelijk is om mee te doen.

Op de vraag hoe bewoners het vinden dat Jeanette en Sally zoveel voor hen doen, reageert Sally: *“Ik doe dit niet in eerste instantie voor bewoners. Ik doe het omdat ik het leuk vind en goed en daarom doe ik het met andere bewoners. En toevallig kan ik wel het gesprek aangaan met mensen. Anderen zijn weer goed in tafels recht zetten bij het koken. Dat kan ik niet. Zo doen we het met elkaar.”*

En wat als het tegenzit? De grote les is: ga altijd terug naar de groep. Bespreek het. Iedereen is begonnen omdat hij/zij iets leuk of belangrijk vindt om te doen; ook als het tegenzit. Dus samen even overleggen.

Van belang is een zogenaamd rood koord waar bewoners aan kunnen trekken. Een koord van professionals of andere betrokken onpartijdige mensen die een rol kunnen spelen op momenten van gedoe of onzekerheid of gewoon om even te kunnen sparren. Als instanties iets zouden kunnen regelen, dan zou dat het zijn: een rood koord.

HERRIE IN DE KEUKEN! *Hoe houden we het goed met elkaar?*

Een vraag waar meestal niet over gepraat wordt: 'Hoe houden we het goed met elkaar?' Als je het goed hebt met elkaar, praat je er wel over. Als je het niet goed hebt met elkaar, merk je dat meestal aan de ijzige sfeer, aan activiteiten die doodbloeden, projecten die spaak lopen, aan bewoners die niet meer met elkaar praten of hoor je die ene zin: "ALS HET ZO MOET, DAN HOEFT HET VAN MIJ NIET MEER!"

Mevrouw Arend, een van de community builders in de Koornhorst, bemiddelt vaak als de vlam in de pan slaat. Inmiddels heeft ze binnen de gemeenschap de naam van 'een vrouw die vuurtjes kan doven'. Ze doet een paar geheimen uit de doeken over de hogere kunst van haar verzoeningswerk.

'Ik kies geen partij en blijf hoe dan ook rustig en oordeelsvrij. Ik moedig mensen aan om het bij te leggen, zonder te pushen. Maar dat doe ik nooit en public, altijd achter de schermen.

En ik praat er nooit over met anderen, mensen zien mij als een vertrouwenspersoon. De laatste tijd word ik vaker gevraagd, ook door de woonbegeleiders om die rol van bemiddelaar bij ruzies te vervullen. Dat doe ik graag, het is belangrijk dat we het met elkaar goed houden.'

Conclusie van de professionals na dit gesprek: er zijn altijd bewoners te vinden die het voortouw nemen om conflicten op te lossen. Treedt als professional niet als scheidsrechter op. Nodig bewoners uit die de rol van bemiddelaar, informele leider kunnen vervullen.

ALLES WAT JE ALTIJD AL WILDE WETEN OVER GEWOON BIJZONDER

Liesbeth van de Hurk en Wim Matle voeren een poppenkastverhaaltje op over het jaar Gewoon Bijzonder in De Drecht. In een notendop zien we hoe de beginvraag naar dromen voor De Drecht een bron van inspiratie en enthousiasme werd.

Dat het niet altijd goed gaat, laten ze ook zien. Maar je kunt het altijd weer goed maken, want uiteindelijk maakt het "samen-leuke-dingen-doen" het leven in De Drecht een stuk plezieriger. Naar aanleiding daarvan praten we over de inzet van het Doe-team. Waren de veranderingen mogelijk geweest zonder professionals?

En waaruit bestond de inzet van het Doe-team van Gewoon Bijzonder? Liesbeth, Wim en Ben Plasman van Ludgerus zijn het er unaniem over eens. Door Gewoon Bijzonder zijn er dingen ontstaan die nooit eerder zijn gebeurd. "En vreemde ogen dwingen", vult Luciana Moncalvo uit de Drecht aan. Daarna volgt de ene anekdote op de andere. Het gesprek blijft een lofzang op Gewoon Bijzonder, vol vertrouwen in de toekomst.

Op rustige manier herrie "bestrijden"
Benut elkaars Gracht zonder waarde oordeel

DE WAARDE VAN COMMUNITY BUILDING DOOR DE BRIL VAN WONINGCORPORATIES

*Christine Willems van
woningcorporatie Rochdale
en Marjolein van Zanten
van woningcorporatie
Stadgenoot vertelden aan
twee tafels welke waarde
community building voor
hen heeft gekregen door een
jaar Gewoon Bijzonder.
Zo programmeert Rochdale
nu minder van bovenaf
en meer vanuit en samen
met bewoners.*

Aan de ene tafel ontstond een levendige brainstorm over problemen die bewoners samen met de woningcorporaties voortvarender dan nu willen aanpakken, onder meer: overlast door bewoners met een psychiatrische achtergrond, kloven tussen verschillende gemeenschappen en dagelijkse ruzies.

Wat maakte dat met Gewoon Bijzonder in een jaar zoveel stappen gezet konden worden? Daarover ging het gesprek aan de andere tafel. Community builders als neutrale spelers, die ook de rol van mediator kunnen vervullen, zijn een belangrijke hefboom in het proces. Een tweede conclusie was dat het investeren van woningcorporaties in community building een investering is in onderling vertrouwen, meer eigenaarschap aan bewoners geeft en daarmee meer tevredenheid over de woonomgeving.

GEMEENSCHAPSKRACHT MEETS EIGEN KRACHT

*Een inspirerend gesprek met
Karin van de Post,
bewoonster in het woon-
complex “Laan van Berlijn”
over persoonlijke en gemeen-
schappelijke dromen. Wat
begon met een diner op
tweede kerstdag, mondde uit
in een krachtige bewoners-
groep die samen de
schouders eronder zet
voor een maandelijks diner,
een huiskamer als vaste
ontmoetingsplek en een
ruilbieb. Karin haakte aan
tijdens één van de diners en
is sindsdien ‘gebleven’.*

Daags voor het festival heeft Karin samen met Anouk Bolsenbroek (van Inclusionlab) een ‘lifeboard’ gemaakt, een persoonlijk toekomstplan op basis van haar dromen, talenten over wat zij wil bereiken. Conclusie: ze is nog lang niet klaar in de Laan van Berlijn. Ze wil andere bewoners inspireren en bij het leven in de flat betrekken. Iedereen is onder de indruk van het verhaal van Karin en vindt het prachtig dat Karin haar verhaal wil overbrengen aan anderen. Een deelnemer vanuit de corporatiewereld zegt: ‘Zo kan het dus beginnen. Omdat je iets voor anderen wil betekenen, draag je ook bij aan je eigen geluk’. [Aan het eind van de sessie wordt Karin uitgenodigd voor een interview op radio Steunkous. Dat was op 1 november.](#)

EN NU VERDER!?

Op het eind van de bijeenkomst wordt uitgewisseld over de vraag 'Hoe nu verder?' Niet alleen voor de deelnemers van de locaties. Want die gaan ieder op hun eigen manier verder met Gewoon Bijzonder, met community building. Ook voor de deelnemers van de bijeenkomst: wat doen zij met wat zij vanmiddag gehoord hebben?

Een van de deelnemers van een woningcorporatie is bijvoorbeeld van plan om een flatrenovatie meer vanuit community building in te steken. En een andere deelnemer, lid van een cliëntenraad, wil meer werk maken van community building bij het dagelijks reilen en zeilen in zijn complex.

En het 'En Verder' van Maarten Boers, filmmaker, bestaat uit een video installatie en documentaire van Gewoon Bijzonder. Die is begin 2017 klaar en gaat vanaf het voorjaar als reizende tentoonstelling door het land. Als je de installatie wilt boeken voor een gesprek op locatie, een symposium of ander ophoopje, kun je een mailtje sturen naar maarten@zeebenen.nl.

WOORDEN TER AFSLUITING

Roelof Hortulanus, voorzitter van stichting Moved by ABCD sluit de bijeenkomst af met zijn visie op de waarde van Gewoon Bijzonder en community building.

In zijn spreken laat hij er geen twijfel over bestaan dat 'gemeenschapsvorming een permanente opdracht is en niet het oplossen van een tijdelijk probleem.' Hij benadrukt dat 'investeren in gemeenschapsvorming (community building) op basis van de talenten en zelfsturing van bewoners een waarde in zichzelf is. Het staat volgens hem voor aandacht voor 'gewone alledaagse dingen in het leven van bewoners die meer mogelijk maken dan je op het eerste gezicht zou zeggen'. Dus iets waar iedereen op zijn of haar manier een bijdrage aan kan leveren.

TYPISCH GEWOON BIJZONDER?!

Wat er nou zo typisch Gewoon Bijzonder was aan deze bijeenkomst? De bonte mix van mensen, de start met een lunch voor de crew, de muziek van meneer van den Bergh, de maaltijd van mevrouw Collins, de versiering van de zaal van Willy Kola, de poppenkast van Lies en Wim, de vele foto's, de thematafels van bewoners, de zaal die open was voor iedereen die erbij wilde zijn.

Kijk zelf maar naar deze impressie van de middag, die Maarten Boers van Zeebenen gemaakt heeft: > [video bekijken](#) <

Typisch Gewoon Bijzonder was ook dat wat er ondertussen gebeurde, wat niet in het programma stond, de 'haakjes' voor het bouwen aan relaties en vriendschappen: een nieuwe samenwerking tussen Lies & Jitske; Inge die de lessen van mevrouw Arend gebruikt om de ruzie in haar tuingroep te temperen; Lygia, Sally en Jeanette die al bij de voorbereiding van de thematafel een bondje hebben gesloten ('één voor allen, allen voor één') en Karin die de cursus 'Een Rijker Leven' wil volgen om anderen te kunnen begeleiden in het maken van een eigen toekomstplan.

MEER WETEN OVER EEN JAAR GEWOON BIJZONDER?

Tot Slot-boekje: [Tot Slot-boekje](#) > [openen](#) <

Pas op de Plaats: [Pas op de Plaats](#) > [openen](#) <

Het Doe-team van Gewoon Bijzonder:

Mara Verduin:	mara@maraverduin.nl	06 - 26 65 84 80
Irma Vroegop:	i.vroegop@planet.nl	06 - 53 65 64 40
Joop Hofman:	joophofman@rodewouw.nl	06 - 29 04 56 73
Birgit Oelkers:	oelkers@planenaanpak.nl	06 - 21 22 45 67

Vormgeving: enzaterdag.nl

©November 2016

TERUGBLIK

OP HET GEWOON BILZONDER FESTIVAL

13 oktober 2016
